

Sygnatura akt VIII GC 242/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

Protokolant: Paulina Rynkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2017 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko M. P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 53.130,96 (pięćdziesiąt trzy tysiące sto

trzydzieści 96/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 20 marca 2013 roku do dnia grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.513,60 (trzy tysiące pięćset trzynaście 60/100) złotych tytułem kosztów procesu;

IV. zasądza od powoda z zasądzonej kwoty na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Szczecinie kwotę 6.717,00 (sześć tysięcy siedemset siedemnaście) złotych tytułem brakującej opłaty sądowej;

V. zasądza od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Szczecinie kwotę 3.655,00 (trzy tysiące sześćset pięćdziesiąt pięć złotych tytułem brakującej opłaty sądowej.

Sygnatura akt VIII GC 242/14

UZASADNIENIE

Powód J. P. wniósł 8 października 2012 r. pozew przeciwko M. P. o zapłatę kwoty 207.424 zł z ustawowymi odsetkami od 22 maja 2012 r. oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Uzasadniając powództwo wskazał, że zawarł z pozwaną umowę sprzedaży przedsiębiorstwa, w skład którego wchodziły pojazdy będące przedmiotem umów leasingu, a pozwana zobowiązała się do przejęcia zobowiązań z tych umów – nie uiszczała jednak kolejnych rat leasingowych, w związku z czym właściciel pojazdów domagał się ich zapłaty od powoda, który żądanie to spełnił (płacił też za ubezpieczenie obowiązkowe pojazdów), a w związku z tym stał się posiadaczem prawnym tych pojazdów, wobec czego wielokrotnie domagał się ich zwrotu (bądź zwrotu uiszczonych należności) od pozwanej, która jednak nadal z pojazdów tych korzystała. W oparciu o tak określoną podstawę faktyczną powód domagał się zapłaty wyżej wskazanej kwoty, na którą składały się: 59.111 zł z tytułu uiszczonych przez niego opłat leasingowych, 7.513 zł z tytułu uiszczonych

przez niego składek ubezpieczenia obowiązkowego oraz 140.800 zł z tytułu bezumownego korzystania przez pozwaną z pojazdów będących przedmiotem leasingu.

Pozwana M. P. złożyła odpowiedź na pozew, w której domagała się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu. Uzasadniając swoje stanowisko pozwana podniosła, iż brak jest faktycznej podstawy roszczenia powoda, bowiem rozliczyła się z nim zarówno z tytułu umowy sprzedaży przedsiębiorstwa, jak i z umów leasingu wskazanych w załączniku do umowy sprzedaży przedsiębiorstwa jako zobowiązania oraz z tytułu korzystania z leasingowanych przez powoda samochodów oraz ich ubezpieczenia, nadto dodała, iż sprawa została już rozstrzygnięta w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Szczecinie w sprawie VIII GC 353/10 obejmującej swoim przedmiotem całość rozliczeń między stronami z tytułu umowy sprzedaży przedsiębiorstwa, jak również, że prawa i obowiązki z tytułu umów leasingu nie przeszły na nią, gdyż w ich treści wyłączono możliwość ich cesji. Wreszcie podniosła, że brak jest też podstaw do obciążenia jej wynagrodzeniem za bezumowne korzystanie z pojazdów, bowiem strony umówiły się, że pozwana będzie z nich korzystała w zamian za realizację płatności z tytułu umów leasingu, co w latach 2009-2010 miało miejsce.

Powód odniósł się do odpowiedzi na pozew w dalszym piśmie procesowym z dnia 21 stycznia 2015 r., w którym zaprzeczył, że pozwana się z nim rozliczyła, jak również zakwestionował, że sprawa została już rozstrzygnięta w postępowaniu VIII GC 353/10, bowiem sprawa ta dotyczyła jedynie ceny za sprzedaż przedsiębiorstwa, a nie usług serwisowych, leasingu oraz bezumownego korzystania z pojazdów. Zakwestionował też, ażeby przedłożone przez pozwaną wydruki historii operacji na rachunku bankowym dowodziły, że uiszczała ona należności na rzecz powoda, bowiem pozwana uzyskała dostęp do rachunku powoda i z niego przelewała pieniądze na swój rachunek, a następnie przelewała je z powrotem na rachunek powoda pozorując, że uiszcza należności związane z leasingiem i ubezpieczeniem pojazdów.

Pozwana ustosunkowując się do tych twierdzeń zarzuciła, że są one oczywiście nieprawdziwe, natomiast powód wskazał, że pozwana i jej ówczesny mąż mieli pełnomocnictwa do dokonywania operacji z rachunków powoda.

Stan faktyczny i wskazanie dowodów

Powód J. P. prowadził działalność gospodarczą pod firmą P. P.H.U. (...)” J. P., w ramach której zawarł z (...) S.A. we W. cztery umowy leasingu operacyjnego czterech samochodów. Przedmiotem umowy leasingu operacyjnego nr (...) zawartej 16 listopada 2006 r. był samochód dostawczy R. (...) z 2006 r., umowy nr (...) zawartej 18 czerwca 2007 r. – samochód osobowy F. (...) z 2004 r., umowy nr (...) zawartej 25 października 2007 r. – samochód dostawczy R. (...) z 2007 r., a umowy nr (...) zawartej 23 października 2008 r. – samochód osobowy R. (...) z 2008 r. W przypadku każdego z tych samochodów dostawcą miała być (...) Sp. z o.o. w D..

Umowa nr (...) została zawarta na okres 48 miesięcy, tj. do 16 listopada 2010 r., wartość ofertowa wskazanego w niej przedmiotu leasingu (R. (...)) wynosiła 69.426,23 zł netto, czynsz inicjalny 3.242,20 zł netto (3.955,48 zł brutto), czynsze od 1 do 46 po 1.653,90 zł netto (2.017,76 zł brutto) a 47 czynsz nadto zakładał depozyt gwarancyjny w kwocie 694,26 zł i taka też netto była cena zbycia przedmiotu leasingu. Stawka podstawowa została określona na 4.14%. Kolejne czynsze płatne miały być co miesiąc od dnia zawarcia umowy, w przypadku depozytu płatnego w latach miał być on płatny w terminach określonych dla czynszów leasingowych.

Umowa nr (...) zawarta została na okres 48 miesięcy od daty przekazania sprzętu potwierdzonej protokołem zdawczo-odbiorczym, wartość ofertowa wskazanego w niej przedmiotu leasingu (F. (...)) wynosiła 42.622,95 zł netto, czynsz inicjalny 2.131,15 zł netto (2.600,01 zł brutto), czynsz „o” (płatny w chwili podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego) wynosił 1.704,92 zł netto (2.080,00 zł brutto) czynsze od 1 do 46 wynosiły po 1.000,26 zł netto (1.220,32 zł brutto), a 47 czynsz nadto zakładał depozyt gwarancyjny w kwocie 426,23 zł, tyle też wynosiła cena netto zbycia przedmiotu leasingu. Stawka podstawowa została określona na 4.40%. Kolejne czynsze płatne miały być co miesiąc od dnia podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego, w przypadku depozytu płatnego w latach miał być on płatny w terminach określonych dla czynszów leasingowych.

Umowa nr (...) zawarta została na okres 60 miesięcy licząc od daty przekazania sprzętu potwierdzonej protokołem zdawczo-odbiorczym, wartość ofertowa netto przedmiotu leasingu (R. (...)) wynosiła 39.000,00 zł, czynsz inicjalny 527,17 zł netto (643,15 zł brutto), czynsze od 1 do 58 po 839,68 zł netto (1.024,41 zł brutto), a 59 czynsz nadto zakładał depozyt gwarancyjny w kwocie 390,00 zł, taka też była cena netto zbycia przedmiotu leasingu. Stawka podstawowa została określona na 4.96%. Kolejne czynsze płatne miały być co miesiąc od dnia podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego, w przypadku depozytu płatnego w latach miał być on płatny w terminach określonych dla czynszów leasingowych.

Umowa nr (...) została zawarta na okres 60 miesięcy, tj. do 23 października 2013 r., wartość ofertowa netto przedmiotu leasingu (R. (...)) wynosiła 38.114,75 zł netto, czynsz inicjalny 629,10 zł netto (767,50 zł brutto), czynsze od 1 do 58 po 848,65 zł netto (1.035,35 zł brutto), a 59 czynsz nadto zakładał depozyt gwarancyjny w kwocie 381,15 zł, tyle też wynosiła cena zbycia przedmiotu leasingu. Umowa ta nie określała wysokości stawki podstawowej. Kolejne czynsze płatne miały być co miesiąc od dnia zawarcia umowy, w przypadku depozytu płatnego w latach miał być on płatny w terminach określonych dla czynszów leasingowych.

Do każdej z tych umów dołączony był wzorzec umowy „Warunki Umowy Leasingu Operacyjnego (OWUL), zgodnie z którymi „leasingodawcę” należało rozumieć jako finansującego, a „leasingobiorcę” jako korzystającego w rozumieniu Tytułu (...) Księgi Trzeciej k.c. Rozdział I „Postanowienia ogólne” punkt 3 stanowił, że przedmiotem umowy jest przekazanie przez leasingodawcę prawa do używania wybranego przez leasingobiorcę sprzętu w zamian za umówione opłaty leasingowe. Punkt 6 stanowił, że leasingobiorca nie jest uprawniony do ustanowienia na sprzęcie jakichkolwiek praw na rzecz osób trzecich oraz przelewania praw wynikających z tej umowy na osoby trzecie. Natomiast punkt 7 stanowił, że leasingodawca może przenosić swoje prawa określone umową leasingu na osoby trzecie, w całości lub w części, w każdym czasie, o czym należało pisemnie poinformować leasingobiorcę.

W rozdziale III „Regulowanie opłat” w punkcie 14 postanowiono, że w przypadku, gdy w umowie leasingu określono wysokość stawki podstawowej, to wysokość czynszów leasingowych ustalana jest w oparciu o stawkę WIBOR jak dla depozytów jednomiesięcznych ustalaną jako średnia wartość tej stawki z miesiąca poprzedzającego miesiąc wystawienia faktury przez leasingodawcę (stawka referencyjna) i stawka ta jest zmienna. Z kolei gdy w umowie stawka podstawowa nie została określona, wówczas wysokość zobowiązań leasingobiorcy wobec leasingodawcy określa harmonogram finansowy, zaś leasingodawca gwarantuje utrzymanie przez cały okres trwania umowy stałej wysokości czynszów leasingowych.

Zgodnie z ust. VIa „Szkody i ubezpieczenia (środki transportu)” w punkcie 23 na leasingobiorcy ciążył obowiązek pełnego ubezpieczenia sprzętu i pokrycia wszelkich wydatków nakładanych z mocy prawa na właściciela sprzętu, oraz wydatków związanych z eksploatacją sprzętu, ubezpieczeniem OC, AC, NW, rejestracją, podatkiem drogowym i obowiązek ten miał trwać do dnia nabycia sprzętu przez leasingobiorcę po zakończeniu leasingu lub do dnia zwrotu sprzętu (jeżeli leasingobiorca nie korzysta z prawa nabycia sprzętu).

Stosownie do treści rozdziału IX „Zakończenie umowy” w punkcie 49 depozyt gwarancyjny, płatny zgodnie z harmonogramem finansowym do umowy, miał być przeznaczony na pokrycie ewentualnych kosztów i strat określonych w pkt 35 i 48 ogólnych warunków umowy leasingu, a po zakończeniu umowy niewykorzystana jego część miała zostać niezwłocznie zwrócona leasingobiorcy, przy czym z kwoty depozytu mogły być potrącane także inne niż wynikające z utraty lub uszkodzenia sprzętu należności leasingodawcy.

Zgodnie z rozdziałem X „Prawo nabycia sprzętu” punkt 50, po zakończeniu umowy leasingobiorcy przysługiwało prawo nabycia sprzętu za cenę określoną w harmonogramie, a leasingobiorca mógł skorzystać z tego prawa w terminie 14 dni od dnia wygaśnięcia umowy leasingu, pod warunkiem uiszczenia wszystkich opłat i należności wynikających z umowy, przy czym na poczet ceny nabycia może być zaliczony niewykorzystany depozyt gwarancyjny.

Umowy ponadto, zgodnie z rozdziałami XII - „Postanowienia końcowe” w punkcie 60 stwierdzały, że wszelkie zmiany umowy wymagały zachowania formy pisemnej pod rygorem niewywołania skutków prawnych, z wyjątkiem sytuacji wskazanej w pkt 61.

Dowody: umowa leasingu operacyjnego nr (...) (k. 24-28);

umowa leasingu operacyjnego nr (...) (k. 29-33);

umowa leasingu operacyjnego nr (...) (k. 34-39);

umowa leasingu operacyjnego nr (...) (k. 40-43).

Powód zawarł z Towarzystwem (...) S.A. umowy ubezpieczenia samochodów R. (...) nr rej. (...), F. (...) nr rej. (...), R. (...) nr rej. (...) i R. (...) nr rej. (...) obejmującego obowiązkowe ubezpieczenie OC, ubezpieczenie AC, KR, (...), (...). Do wskazanych umów ubezpieczenia wydano J. P. dokumenty polisy ubezpieczeniowej o numerach odpowiednio: (...) (na okres od 31.03.2009 r. do 30.03.2010 r.), (...) (na okres od 24.06.2010 r. do 23.06.2011 r.), (...) (na okres od 27.10.2010 r. do 26.10.2011 r.), (...) (na okres od 30.10.2010 r. do 29.10.2011 r.). We wszystkich wskazanych polisach jako ubezpieczającego i użytkownika wskazano J. P., a jako właściciela (...) S.A. we W.. W przypadku polisy nr (...) składka ubezpieczeniowa wynosiła 1.979 zł i płatna być miała w dwóch ratach – do 10.04.2009 r. w kwocie 990 zł i do 26.09.2009 r. w kwocie 989 zł. Polisa nr (...) określała składkę ubezpieczeniową na kwotę 2.132 zł i płatna miała być w dwóch ratach – do 23 czerwca 2010 r. w kwocie 1.066 zł i do 23.12.2010 r. w kwocie 1.066 zł. Polisa nr (...) określała składkę ubezpieczeniową na kwotę 1.714 zł i płatna być miała w dwóch ratach – do 10.11.2010 r. w kwocie 856 zł i do 10.05.2011 r. w kwocie 855 zł. Natomiast polisa nr (...) określała składkę ubezpieczeniową na kwotę 1.691 zł płatną w czterech ratach – do 10.11.2010 r. w kwocie 423 zł, do 10.02.2011 r. w kwocie 423 zł, do 10.05.2011 r. w kwocie 423 zł i do 10.08.2011 r. w kwocie 422 zł.

Dowody: polisa nr (...) (k. 133);

polisa nr (...) (k. 134);

polisa nr (...) (k. 135);

polisa nr (...) (k. 132).

16 marca 2009 r. powód J. P. (jako „zbywający”) zawarł z pozwaną M. P. (jako „nabywcą”) umowę sprzedaży przedsiębiorstwa. Zgodnie z jej § 1 zbywca sprzedał przedsiębiorstwo działające pod firmą P. P.H.U. (...)” w M. wpisane do ewidencji działalności gospodarczej w B. pod nr 880, NIP (...), REGON (...), a nabywca je kupił za cenę 300.000 zł, która miała zostać zapłacona na wskazany przez zbywcę rachunek bankowy w trzech ratach: I rata – 50.000 zł płatna do dnia 18 marca 2009 r., II rata – 125.000 zł płatna do dnia 30 czerwca 2009 r. i III rata – 125.000 zł płatna do dnia 31 lipca 2009 r.

Zgodnie z § 2 przedmiotem sprzedaży zbywanego przedsiębiorstwa miała być: a) firma, b) ruchomości należące do przedsiębiorstwa, w tym maty wejściowe, c) wierzytelności i zobowiązania, d) prawa i obowiązki wynikające z umowy najmu, oraz wszystko co wskazano w dalszej części umowy. Co do lit. c zbywca oświadczył, że wierzytelności powstałe przy prowadzeniu przedsiębiorstwa wymienione zostały w załączniku nr 3 do umowy i zbywca przenosi je na nabywcę, a ten je przyjmuje, ponadto zbywca zobowiązał się poinformować dłużników o sprzedaży przedsiębiorstwa i przelewie wierzytelności na nabywcę, w terminie 7 dni od zawarcia umowy, zaś co do zobowiązań, to nabywca przejmował zobowiązania powstałe przy prowadzeniu przedsiębiorstwa, a wyszczególnione w załączniku nr 4 do umowy. Zaznaczono przy tym, że nabywca nie przejmuje zobowiązań publicznoprawnych, a gdyby takie istniały, to zbywca zobowiązał się zwrotu kwot wyłożonych przez nabywcę w celu ich zaspokojenia.

Z kolei w § 4 wskazano, że wydanie przedsiębiorstwa już nastąpiło; nabywca oświadczył, że zbywca wydał mu za pokwitowaniem wszystkie posiadane dokumenty dotyczące przedsiębiorstwa i udzielił wszystkich wiadomości o stosunkach faktycznych i prawnych przedsiębiorstwa.

Podpisy pod umową złożone przez powoda i pozwaną zostały poświadczane przez notariusza A. C. we W. rep. (...)

Na poczet ceny sprzedaży przedsiębiorstwa pozwana zapłaciła 12 marca 2009 r. powodowi zaliczkę w kwocie 35.000 zł.

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do umowy z dnia 16 marca 2009 r. oznaczonym jako „Wykaz zobowiązań” pod pozycjami nr od 1 do 4 wymieniono umowy leasingu operacyjnego zawarte z (...) S.A. we W. i tak pod pozycją nr 1 wskazano umowę nr (...) z dnia 16 listopada 2006 r., pod pozycją nr 2 umowę nr (...) z dnia 18 czerwca 2007 r., pod pozycją nr 3 umowę nr (...) z dnia 25 października 2007 r., a pod pozycją nr 4 umowę nr (...) z dnia 23 października 2008 r.

Strony podpisały dokument, który nazwały aneksem do umowy sprzedaży przedsiębiorstwa, w dniu 30 czerwca 2009 r., gdzie zapisano w § 2 ust. 1, że nabywca przez najbliższe 12 miesięcy będzie płacił zbywającemu miesięczną ratę w wysokości 4.000 zł płatną na rachunek zbywcy do 15 dnia każdego miesiąca począwszy od lipca 2009 r., następnie w ust. 2 stwierdzono, że ponadto nabywca będzie pokrywał miesięczne zobowiązania (raty kredytowe) zbywcy na kwotę około 5.000 zł (różnica rat kredytów) miesięcznie przez okres 12 miesięcy począwszy od lipca 2009 r., co zostanie zaliczone na poczet spłaty umowy sprzedaży przedsiębiorstwa. Ponadto zgodnie z ust. 3 nabywca miał zapłacić zbywcy kwotę 20.000 zł do dnia 30 sierpnia 2009 r. z tytułu zmiany warunków umowy. Z kolei stosownie do ust. 4 nabywca do dnia 30 czerwca 2010 r. miał zapłacić zbywcy kwotę 142.000 zł jako całkowite rozliczenie umowy.

Dowody: umowa sprzedaży przedsiębiorstwa z 16.03.2009 r. (k. 21-22v);

pokwitowanie z 12.03.2009 r. (k. 241);

załącznik nr 4 do umowy z dnia 16.03.2009 r. „Wykaz zobowiązań” (k. 23);

aneks nr (...) z dnia 30.06.2009 r. do umowy sprzedaży przedsiębiorstwa z 16.03.2009 r. (k. 237-238).

W okresie od 28 kwietnia 2009 r. do 15 czerwca 2010 r. pozwana dokonywała przelewów bankowych z rachunku nr (...) na rachunek (...) oznaczony jako rachunek P.P.H.U. (...) w M., poczta B.. Jako tytuł transakcji wskazywała zamiennie „spłata”, „zapłata”, „spłata według umowy”, „spłata według aneksu nr (...)”, „spłata według umowy i aneksu nr (...)”. W przypadku jednego z przelewów (z dnia 2 grudnia 2009 r. na kwotę 39.000 zł) pozwana wskazała jako jego tytuł „spłata zgodnie z umową z dnia (...) w/w umowy wykaz zobowiązań pkt 7”.

Dowody: kserokopie wydruków elektronicznych w trybie art. 7 ustawy Prawo bankowe – przelew z rachunku nr (...), szczegóły transakcji, okres od 28.04.2009 r. do 15.06.2010 r. (k. 287-482);

kserokopie wydruków elektronicznych w trybie art. 7 ustawy Prawo bankowe – zestawienie operacji na rachunku nr (...), okres od 4.01.2010 r. do 14.02.2012 r. (k. 813-901v);

kserokopie wydruków elektronicznych w trybie art. 7 ustawy Prawo bankowe – historia rachunku nr (...), okres od 1.03.2009 r. do 30.06.2010 r. (k. 486-532).

Pozwana nie interesowała się prowadzonym przez siebie przedsiębiorstwem zakupionym od powoda, wcześniej zaś tylko raz rozmawiali na temat jego sprzedaży. Przed zawarciem pomiędzy stronami umowy sprzedaży przedsiębiorstwa powoda pracowali w nim pozwana i jej ówczesny mąż W. P., który faktycznie nim kierował. Zakup przedsiębiorstwa, jak również późniejsze jego prowadzenie było faktycznie realizowane przez W. P.. Początkowo pozwana uiszczała tylko niektóre opłaty za leasing pojazdów wchodzących w skład przedsiębiorstwa, a następnie zaprzestała płatności, uznając że powód nie chce przenieść na nią praw z umów leasingu pojazdów wchodzących w skład sprzedanego przedsiębiorstwa.

Dowody: zeznania świadka W. P. (k. 1314-1316, 1317);

pełnomocnictwo rep. A nr 1414/2011 (k. 243-244);

przesłuchanie pozwanej M. P. (k. 1316, 1317).

W okresie od 23 lutego 2009 r. do dnia 24 sierpnia 2010 r. (...) S.A. we W. wystawił powodowi jako prowadzącemu przedsiębiorstwo P. P.H.U. (...) następujące faktury VAT:

1) dotyczące umowy nr (...):

- nr (...) z 23.02.2009 r. na kwotę 2.048,53 zł brutto płatną do dnia 23.02.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 21.03.2009 r.,
- nr (...) z 26.05.2009 r. na kwotę 2.002,52 zł brutto płatną do dnia 16.06.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 6.07.2009 r.,
- nr (...) z 25.06.2009 r. na kwotę 2.011,95 zł brutto płatną do dnia 16.07.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 23.07.2009 r.,
- nr (...) z 27.07.2009 r. na kwotę 2.073,17 zł brutto płatną do dnia 16.08.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 21.08.2009 r.,
- nr (...) z 26.08.2009 r. na kwotę 2.004,94 zł brutto płatną do dnia 16.09.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 29.09.2009 r.,
- nr (...) z 25.09.2009 r. na kwotę 2.004,52 zł brutto płatną do dnia 16.10.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 19.11.2009 r.,
- nr (...) z 26.10.2009 r. na kwotę 2.004,52 zł brutto płatną do dnia 16.10.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 19.11.2009 r.,
- nr (...) z 25.11.2009 r. na kwotę 2.921,60 zł brutto płatną do dnia 16.12.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 17.12.2009 r.,
- nr (...) z 26.12.2009 r. na kwotę 2.007,68 zł brutto płatną do dnia 16.01.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 26.01.2010 r.,
- nr (...) z 29.01.2010 r. na kwotę 2.011,02 zł brutto płatną do dnia 16.02.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 21.02.2010 r.,
- nr (...) z 23.02.2010 r. na kwotę 2.073,28 zł brutto płatną do dnia 16.03.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 29.03.2010 r.,

na łączną kwotę 23.163,73 zł brutto;

2) dotyczące umowy nr (...):

- nr (...) z 20.05.2009 r. na kwotę 1.205,13 zł brutto płatną do dnia 10.06.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 12.06.2009 r.,
- nr (...) z 19.06.2009 r. na kwotę 1.213,14 zł brutto płatną do dnia 10.07.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 14.07.2009 r.,

- nr (...) z 19.09.2009 r. na kwotę 1.206,02 zł brutto płatną do dnia 10.10.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 8.10.2009 r.,
- nr (...) z 20.10.2009 r. na kwotę 1.206,01 zł brutto płatną do dnia 10.11.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 19.11.2009 r.,
- nr (...) z 19.11.2009 r. na kwotę 1.207,30 zł brutto płatną do dnia 10.12.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 17.12.2009 r.,
- nr (...) z 21.12.2009 r. na kwotę 1.207,90 zł brutto płatną do dnia 10.01.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 14.01.2010 r.,
- nr (...) z 20.01.2010 r. na kwotę 1.211,00 zł brutto płatną do dnia 10.02.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 11.02.2010 r.,
- nr (...) z 17.02.2010 r. na kwotę 1.212,16 zł brutto płatną do dnia 10.03.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 29.03.2010 r.,
- nr (...) z 20.03.2010 r. na kwotę 1.211,39 zł brutto płatną do dnia 10.04.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 15.04.2010 r.,
- nr (...) z 19.04.2010 r. na kwotę 1.273,45 zł brutto płatną do dnia 10.05.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 7.05.2010 r.,
- nr (...) z 20.08.2010 r. na kwotę 1.214,99 zł brutto płatną do dnia 10.09.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 3.09.2010 r.,

na łączną kwotę 13.368,49 zł brutto;

3) dotyczące umowy nr (...):

- nr (...) z 11.06.2009 r. na kwotę 997,90 zł brutto płatną do dnia 2.07.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 14.07.2009 r.,
- nr (...) z 13.07.2009 r. na kwotę 997,56 zł brutto płatną do dnia 2.08.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 5.08.2009 r.,
- nr (...) z 11.09.2009 r. na kwotę 988,47 zł brutto płatną do dnia 2.10.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 8.10.2009 r.,
- nr (...) z 12.10.2009 r. na kwotę 1.048,81 zł brutto płatną do dnia 2.11.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 19.11.2009 r.,
- nr (...) z 11.11.2009 r. na kwotę 989,94 zł brutto płatną do dnia 2.12.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 3.12.2009 r.,
- nr (...) z 12.12.2009 r. na kwotę 1.051,16 zł brutto płatną do dnia 2.01.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 14.01.2010 r.,
- nr (...) z 12.01.2010 r. na kwotę 994,56 zł brutto płatną do dnia 2.02.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 11.02.2010 r.,
- nr (...) z 9.02.2010 r. na kwotę 1.058,52 zł brutto płatną do dnia 2.03.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 23.02.2010 r.,

na łączną kwotę 8.126,92 zł brutto;

4) dotyczące umowy nr (...):

- nr (...) z 2.06.2009 r. na kwotę 1.035,35 zł brutto płatną do dnia 23.06.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 7.07.2009 r.,
- nr (...) z 2.07.2009 r. na kwotę 1.096,35 zł brutto płatną do dnia 23.07.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 5.08.2009 r.,
- nr (...) z 3.08.2009 r. na kwotę 1.096,35 zł brutto płatną do dnia 23.08.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 3.09.2009 r.,
- nr (...) z 2.09.2009 r. na kwotę 1.096,35 zł brutto płatną do dnia 23.09.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 8.10.2009 r.,
- nr (...) z 2.10.2009 r. na kwotę 1.096,35 zł brutto płatną do dnia 23.10.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 19.11.2009 r.,
- nr (...) z 2.11.2009 r. na kwotę 1.096,35 zł brutto płatną do dnia 23.11.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 26.11.2009 r.,
- nr (...) z 2.12.2009 r. na kwotę 1.096,35 zł brutto płatną do dnia 23.12.2009 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 17.12.2009 r.,
- nr (...) z 2.02.2010 r. na kwotę 1.035,35 zł brutto płatną do dnia 23.02.2010 r. zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 23.02.2010 r.,
- nr (...) z 2.03.2010 r. na kwotę 1.035,35 zł brutto płatną do dnia 23.03.2010 r. , zapłaconą z rachunku nr (...) 7029 dnia 29.03.2010 r.,

na łączną kwotę 9.684,15 zł brutto.

Należności z tytułu samego czynszu leasingowego wynosiły przy tym w przypadku faktur nr (...) – 2.045,96 zł brutto (1.677,02 zł netto), nr (...) – 1.999,95 zł brutto (1.639,30 zł netto), nr (...) – 2.009,38 zł brutto (1.647,03 zł netto), nr (...) – 2.009,60 zł brutto (1.647,21 zł netto), nr (...) – 2.002,37 zł brutto (1.641,29 zł netto), nr (...) – 2.001,95 zł brutto (1.640,94 zł netto), nr (...) – 2.002,39 zł brutto (1.641,30 zł netto), nr (...) – 2.004,03 zł brutto (1.642,65 zł netto), nr (...) – 2.005,11 zł brutto (1.643,53 zł netto), nr (...) – 2.008,45 zł brutto (1.646,27 zł netto), nr (...) – 2.009,71 zł brutto (1.647,30 zł netto); w przypadku faktur nr (...) – 1.202,47 zł brutto (985,63 zł netto), nr (...) – 1.210,48 zł brutto (992,20 zł netto), nr (...) – 1.203,36 zł brutto (986,36 zł netto), nr (...) – 1.203,35 zł brutto (986,35 zł netto), nr (...) – 1.204,64 zł brutto (987,41 zł netto), nr (...) – 1.205,24 zł brutto (987,90 zł netto), nr (...) – 1.208,34 zł brutto (990,44 zł netto), nr (...) – 1.209,50 zł brutto (991,39 zł netto), nr (...) – 1.208,73 zł brutto (990,76 zł netto), nr (...) – 1.209,79 zł brutto (991,63 zł netto), nr (...) – 1.212,33 zł brutto (993,71 zł netto); w przypadku faktur nr (...) – 995,64 zł brutto (816,10 zł netto), nr (...) – 995,30 zł brutto (815,82 zł netto), nr (...) – 986,21 zł brutto (808,37 zł netto), nr (...) – 985,55 zł brutto (807,83 zł netto), nr (...) – 987,68 zł brutto (809,57 zł netto), nr (...) – 987,90 zł brutto (809,75 zł netto), nr (...) – 992,30 zł brutto (813,36 zł netto), nr (...) – 995,26 zł brutto (815,79 zł netto); a w przypadku faktur nr (...) – po 1.035,35 zł brutto (848,65 zł netto).

W sumie należności z tytułu samego czynszu leasingowego z wystawionych na podstawie umowy nr (...) faktur nr (...) wynosiły 22.098,91 zł brutto (18.113,84 zł netto); z tytułu wystawionych na podstawie umowy nr (...) faktur nr (...) wynosiły 13.278,23 zł brutto (10.883,78 zł netto); z tytułu wystawionych na podstawie umowy nr (...) faktur nr (...) wynosiły 7.925,84 zł brutto (6.496,59 zł netto); natomiast z tytułu wystawionych na podstawie umowy nr (...) faktur nr (...) wynosiły 9.318,15 zł brutto (7.637,85 zł netto).

Wystawiona na podstawie umowy nr (...) faktura nr (...) zawierała również należność w kwocie 854,00 zł brutto (700 zł netto) za wznowienie umowy.

Dowody: faktury nr (...) (k. 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 66, 68, 70, 73, 74, 76, 78, 80, 82, 85, 86, 88, 91, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 125, 128, 131);

wydruki elektroniczne w trybie art. 7 ustawy Prawo bankowe – przelew z rachunku nr (...), szczegóły transakcji: 1.035,35 zł z 7.07.2009 r., 1.096,35 zł z 5.08.2009 r., 1.096,35 zł z 3.09.2009 r., 1.096,35 zł z 8.10.2009 r., 1.132,80 zł z 19.11.2009 r., 1.096,35 zł z 26.11.2009 r., 1.096,35 zł z 17.12.2009 r., 1.035,35 zł z 23.02.2010 r., 1.035,35 zł z 29.03.2010 r., 2.073,28 zł z 29.03.2010 r., 2.048,53 zł z 21.03.2009 r., 2.011,02 zł z 17.02.2010 r., 2.007,68 zł z 26.01.2010 r., 2.921,60 zł z 17.12.2009 r., 4.009,04 zł z 19.11.2009 r., 2.004,94 zł z 29.09.2009 r., 2.073,17 zł z 21.08.2009 r., 2.011,95 zł z 23.07.2009 r., 2.002,52 zł z 6.07.2009 r., 1.058,52 zł z 23.02.2010 r., 2.205,56 zł z 11.02.2010 r., 2.259,06 zł z 14.01.2010 r., 989,94 zł z 3.12.2009 r., 1.076,01 zł z 19.11.2009 r., 988,47 zł z 8.10.2009 r., 997,56 zł z 5.08.2009 r., 2.246,04 zł z 14.07.2009 r., 1.273,45 zł z 7.05.2010 r., 1.211,39 zł z 15.04.2010 r., 1.212,16 zł z 29.03.2010 r., 2.205,56 zł z 11.02.2010 r., 2.259,06 zł z 14.01.2010 r., 1.207,30 zł z 17.12.2009 r., 1.226,51 zł z 19.11.2009 r., 1.206,02 zł z 8.10.2009 r., 1.214,99 zł z 3.09.2009 r., 1.205,13 zł z 12.06.2009 r. (k. 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 67, 69, 71, 72, 75, 77, 79, 81, 83, 84, 87, 89, 90, 93, 95, 97, 99, 101, 103, 105, 107, 109, 111, 113, 115, 117, 119, 121, 123, 124, 129, 130).

(...) S.A. we W. skierował nadto na adres przedsiębiorstwa P. P.H.U. (...) monity: nr (...) z 24 sierpnia 2010 r. dotyczący zapłaty kwoty 1.096,35 zł i opłaty za monit w kwocie 61 zł z tytułu należności z faktury nr (...) płatnej do 23 lipca 2010 r.; nr (...) z 2.09.2010 r. dotyczący zapłaty kwoty 1.096,35 zł i opłaty za monit w kwocie 61 zł tytułu należności z faktury nr (...) płatnej do 23.08.2010 r.; oraz monit nr (...) z 20.08.2010 r. dotyczący zapłaty kwoty 1.214,35 zł z tytułu należności z faktury nr (...) płatnej do 10.08.2010 r.

Dowody: monit nr (...) (k. 62);

monit nr (...) (k. 63);

monit nr (...) (k. 127).

Pozwana wpłaciła na rzecz (...) S.A. we W. łącznie kwotę 17.172,11 zł. Wpłaty te dokonywane w okresie od dnia 21 maja 2010 r. do dnia 24 sierpnia 2010 r.

Dowody: kopie wydruków elektronicznych w trybie art. 7 ustawy Prawo bankowe – przelew z rachunku nr (...), szczegóły transakcji, okres od 21.05.2010 r. do 24.08.2010 r. (k. 441, 458, 459, 483, 484, 485);

wydruk elektroniczny w trybie art. 7 ustawy Prawo bankowe – przelew z rachunku nr (...), szczegóły transakcji: 2.058,00 zł z 24.08.2010 r. (k. 962);

faktury nr (...) (k. 963, 964).

(...) S.A. we W. zażądał od powoda pismem z dnia 14 stycznia 2011 r. zwrotu oddanych mu w leasing samochodów.

Dowód: pismo z 14.01.2011 r. (k. 17).

Pismem datowanym na 7 grudnia 2010 r. powód wezwał pozwaną do natychmiastowego zwrotu samochodów wyleasingowanych przez (...) S.A. we W.. Kierował nadto do pozwanej korespondencję, w której domagał się zapłaty za uiszczane przez siebie na rzecz (...) S.A. we W. raty leasingowe.

Natomiast w korespondencji kierowanej do (...) S.A. we W. powód wskazywał, że pojazdy te są w posiadaniu pozwanej, nadto utrzymywał, że pojazdy te zostały mu skradzione. Kradzież samochodów nr rej. (...) i nr rej. (...) zgłosił w piśmie skierowanym do Komendy Wojewódzkiej Policji we W. datowanym na 12 listopada 2010 r., a pismami z dnia 14 grudnia 2010 r. i 14 stycznia 2011 r. do Prokuratury Rejonowej W..

Dowody: pismo z 12.11.2010 r. (k. 5-5v);

pismo z 31.03.2011 r. z potwierdzeniem nadania (k. 6-6v);

pismo z 28.03.2011 r. z potwierdzeniem nadania (k. 8, 7);

pismo z 21.01.2011 r. z potwierdzeniem nadania (k. 10, 9);

pismo z 7.12.2010 r. z potwierdzeniem nadania (k. 12, 11);

pismo z 31.03.2011 r. z potwierdzeniem nadania (k. 14, 13);

pismo z 14.12.2010 r. (k. 177-180v);

pismo z 14.01.2011 r. (k. 181-182v);

pismo z 28.03.2011 r. (k. 15);

pismo z 16.03.2011 r. (k. 16);

pismo z 7.12.2010 r. z potwierdzeniem odbioru (k. 18, 19).

Pismem datowanym na 22 maja 2012 r. (i nadanym tego dnia listem poleconym) powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 171.998 zł z ustawowymi odsetkami od 1 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty pod rygorem wniesienia powództwa. Uiszczenia zapłaty domagał się na wskazany przez siebie rachunek bankowy nr (...) 0000 0001 1908 (...) w terminie do dnia 31 maja 2012 r. Uzasadniając żądanie zaznaczył, że wymienione przez niego należności wynikają z umowy sprzedaży przedsiębiorstwa z dnia 16 marca 2009 r. – zobowiązań wskazanych w załączniku nr 4 do tej umowy. Na kwotę, której zapłaty przez pozwaną żądał składały się następujące należności:

1) kwota 26.076 zł dotycząca samochodu R. (...) nr rej. (...), w tym:

- 7.245 zł jako spłata rat z tytułu umowy leasingu nr (...) za okres od czerwca do grudnia 2010 r. (tj. po 1.035 zł/m-c),
- 1.711 zł z tytułu ubezpieczenia pojazdu,
- 17.120 zł z tytułu opłaty za korzystanie z pojazdu we wskazanym okresie – przez 214 dni (tj. po 80 zł/dzień);

2) kwota 64.609 zł dotycząca samochodu R. (...) nr rej. (...), w tym:

- 22.550 zł jako spłata rat z tytułu umowy leasingu nr (...) za okres od czerwca 2009 r. do kwietnia 2010 r. (tj. po 2.050 zł/m-c),
- 1.979 zł z tytułu ubezpieczenia pojazdu,
- 40.080 zł z tytułu opłaty za korzystanie z pojazdu we wskazanym okresie – przez 334 dni (tj. po 120 zł/dzień);

3) kwota 25.769 zł dotycząca samochodu R. (...) nr rej. (...), w tym:

- 6.958 zł jako spłata rat z tytułu umowy leasingu nr (...) za okres od czerwca do grudnia 2009 r. (tj. po 994 zł/m-c),

- 1.691 zł z tytułu ubezpieczenia pojazdu,
  - 17.120 zł z tytułu opłaty za korzystanie z pojazdu we wskazanym okresie – przez 214 dni (tj. po 80 zł/dzień);
- 4) kwota 55.544 zł dotycząca samochodu F. (...) nr rej. (...), w tym:
- 13.332 zł jako spłata rat z tytułu umowy leasingu nr (...) za okres od czerwca 2009 r. do kwietnia 2010 r. (tj. po 1.212 zł/m-c),
  - 2.132 zł z tytułu ubezpieczenia pojazdu,
  - 40.080 zł z tytułu opłaty za korzystanie z pojazdu we wskazanym okresie – przez 334 dni (tj. po 120 zł/dzień).

Dowody: pismo z 22.05.2012 r. z potwierdzeniem nadania (k. 140-142, 956-957).

Między powodem J. P. a pozwaną M. P. toczył się proces o zapłatę kwoty 350.000 zł z ustawowymi odsetkami, od 31 lipca 2009 r. z tytułu należności za sprzedane pozwanej przedsiębiorstwo P. P.H.U. (...) na podstawie umowy sprzedaży przedsiębiorstwa z 16 marca 2009 r. z aneksem nr (...). Wyrokiem z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie VIII GC 353/10 Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił powództwo. Apelacja powoda od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 października 2011 r. w sprawie I ACa 571/11. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 24 października 2012 r. w sprawie II CSK 272/12 odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda.

Fakty znane urzędowo – art. 228 § 2 k.p.c.

Ocena dowodów

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd oparł się przede wszystkim na wyżej wskazanych dowodach z dokumentów, które pozwoliły na zrekonstruowanie zarówno umów łączących powoda J. P. z (...) S.A. we W. jako finansującym w umowach nr (...) i umów ubezpieczenia łączących go z Towarzystwem (...) S.A. jako ubezpieczycielem w umowach, do których wydano polisy nr (...), jak też umowy sprzedaży przedsiębiorstwa zawartej przez J. P. z pozwaną M. P. 16 marca 2009 r. Treść tych dokumentów nie była kwestionowana przez strony, ani też nie budziła wątpliwości Sądu. Dokumenty te pozwoliły ustalić, że zbywającemu przedsiębiorstwo (...) przysługiwały prawa wskazane w powyższych umowach leasingu i ubezpieczenia oraz że wchodziły one w skład zbywanego przedsiębiorstwa.

Ponadto wyżej wskazane faktury VAT wystawiane przez (...) S.A. we W. J. P. pozwoliły mu na udowodnienie, że finansujący domagał się od niego uiszczania kolejnych rat leasingowych (określanych przez strony również jako czynsz leasingowy), zaś wydruki elektroniczne w trybie art. 7 ustawy Prawo bankowe dotyczące przelewów z rachunku nr (...) – co niesporne – należącego do J. P. wskazywały na to, że to powód uiszczył należności wobec finansującego co do wyleasingowanych samochodów, które weszły w skład przedsiębiorstwa pozwanej. W takim też zakresie powód zdołał udowodnić dochodzone w sprawie roszczenie.

Pozostając przy dowodach z dokumentów wskazać trzeba jeszcze, że z przedłożonej przez strony korespondencji, jaką między sobą prowadziły, wynikało, że spór między nimi zaostrzał się, tym niemniej powód uiszczając należności wobec (...) S.A. we W. zastrzegał wobec pozwanej M. P., że to ona winna należności te uiszczać, jak również – wobec żądania zwrotu pojazdów przez finansującego – analogiczne żądania wysuwał wobec pozwanej.

Za niemające istotnego znaczenia dla ustalenia stan faktycznego w niniejszej sprawie – stosownie do art. 227 k.p.c. – Sąd natomiast uznał kwestie związane z uiszczeniem przez pozwaną M. P. zapłaty wobec powoda J. P. za sprzedaż przedsiębiorstwa. Sąd ograniczył się w tym zakresie jedynie do informacji znanych mu z urzędu, co do tego, że proces o to wynagrodzenie z powództwa J. P. toczył się już przed Sądem i zakończył się prawomocnym wyrokiem oddalającym powództwo, wobec czego należało domniemywać, że wszystkie należności z tego tytułu zostały uiszczone na rzecz sprzedawcy J. P. przez kupującą M. P. i spór w tym przedmiocie jest zakończony.

O ile przy tym powód wykazał swoje roszczenie, co do żądania zwrotu kwot jakie poniósł spłacając za pozwaną raty leasingowe wobec finansującego (...) S.A. we W. (będąc dłużnikiem solidarnie odpowiadającym za zobowiązania związane ze zbytym przedsiębiorstwem na podstawie art. 55⁴ k.c.), o tyle wykazał też, że poniósł koszty związane z ubezpieczeniem przedmiotu leasingu, przedstawił bowiem dokumenty polisy pozwalające na ustalenie, że opłacił należności z tytułu składki ubezpieczeniowej (dokument polisy nie zostałby bowiem wydany, gdyby powód nie uiszczył składki). Tym niemniej powód w tym zakresie udowodnił tylko, że uiszczył pierwszą ratę składki ubezpieczeniowej, po którym wydano dokument polisy.

Wreszcie powód nie wykazał wysokości ewentualnych roszczeń z tytułu bezumownego korzystania z wyleasingowanych pojazdów (abstrahując w tym miejscu od braku uzasadnienia co do zasady tego roszczenia, o czym mowa niżej), wysokość tego roszczenia powinna bowiem zostać ustalona obiektywnie w oparciu o średnie ceny rynkowe (czemu służyć może choćby dowód z opinii biegłego w trybie art. 278 k.p.c.), podczas gdy powód ograniczył się do wskazania cen wynajmu pojazdów z jednej wypożyczalni co do każdego z pojazdów. Dowód taki musiałby zostać uznany za niewystarczający, jako dowodzący jedynie cen stosowanych przez konkretnego przedsiębiorcę trudniącego się wynajmem samochodów. Dowód ten zmierzał zatem do ustalenia faktów niemających istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy stosownie do art. 227 k.p.c. Należy też powtórzyć, że dowodzone w opisany sposób fakty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy żadnego znaczenia w sytuacji odmiennej, od oceny powoda, kwalifikacji prawnej co do inkryminowanego przez powoda używania przez pozwaną wskazanych w pozwie pojazdów.

Przechodząc do oceny dowodu z zeznań świadka W. P. oraz przesłuchania pozwanej należy w pierwszej kolejności zaznaczyć, że moc dowodową tego środka znacząco ograniczało osobiste zaangażowanie świadka (i co oczywiste – pozwanej) w zawisły przed Sądem spór, toteż do treści tych zeznań należało podchodzić z daleko idącą ostrożnością. Tym niemniej zeznania te potwierdziły, że pozwana w pewnym momencie wykonywania umowy sprzedaży przedsiębiorstwa zaprzestała regulowania należności z tytułu leasingu wobec finansującego (do czego zobowiązała się w załączniku nr 4 do umowy sprzedaży przedsiębiorstwa), jak również korespondowało to z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym (w szczególności z wystawianymi przez finansującego fakturami VAT i potwierdzeniami dokonania przelewu za te faktury przez powoda). Nadto za wiarygodne należało uznać zeznania co do tego, że ani pozwana M. P., ani świadek W. P. nie byli w stanie korzystać z rachunków bankowych powoda i generować na nich sztucznych operacji (określenie powoda: „sztuczny ruch”) mających pozorować uiszczenie przez nich należności z tytułu umowy sprzedaży przedsiębiorstwa jak i z tytułu spłaty rat leasingowych. Zeznaniami w tym zakresie, jako zgodnym z doświadczeniem życiowym podpowiadającym, że nikt nie ma dostępu do cudzego rachunku bez wystawienia mu w tym celu stosownego upoważnienia pisemnego, nie zostały przeciwstawione jakiegokolwiek dowody. Nie ma potrzeby odnoszenia się do twierdzeń pozwanej oraz rzeczywiście prowadzącego zakupione przez nią przedsiębiorstwo (...) co do korzystania z wyleasingowanych przez powoda pojazdów, które wchodziły w skład sprzedanego przedsiębiorstwa, skoro były one elementami sprzedanego przez powoda pozwanej przedsiębiorstwa.

Ocena prawna:

Powód w niniejszej sprawie domagał się zapłaty przez pozwaną kwoty 207.424 zł, w ramach której dochodził następujących kwot:

- 1) 59.111 zł z tytułu opłaconych przez niego rat za leasing pojazdów, które wchodziły w skład sprzedanego pozwanej przedsiębiorstwa powoda, w tym:
  - a) 23.163,73 zł z tytułu opłat z umowy leasingu nr (...) za okres od maja 2009 r. do czerwca 2010 r.,
  - b) 14.459,56 zł z tytułu opłat z umowy leasingu nr (...) za okres od maja 2009 r. do kwietnia 2010 r.,
  - c) 10.610,16 zł z tytułu opłat z umowy leasingu nr (...) za okres od czerwca 2009 r. do marca 2010 r.,

- d) 10.877,95 zł z tytułu opłat z umowy leasingu nr (...) za okres od czerwca 2009 r. do marca 2010 r.;
- 2) 7.513 zł z tytułu opłaconych przez niego składek z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia wyleasingowanych pojazdów;
- 3) 140.800 zł z tytułu bezumownego korzystania z wyleasingowanych pojazdów, w tym:
  - a) 26.500 zł za samochód R. (...) nr rej. (...) za okres od czerwca 2009 r. do marca 2010 r. – 10 miesięcy (za 2.650 zł/m-c),
  - b) 44.000 zł za samochód R. (...) nr rej. (...) za okres od maja 2009 r. do marca 2010 r. – 11 miesięcy (za 4.000 zł/m-c),
  - c) 26.500 zł za samochód R. (...) nr rej. (...) za okres od czerwca 2009 r. do marca 2010 r. – 10 miesięcy (za 2.650 zł/m-c),
  - d) 43.800 zł za samochód F. (...) nr rej. (...) za okres od maja 2009 r. do kwietnia 2010 r. – 365 dni (za 120 zł/dzień).

Nadto powód domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej odsetek ustawowych liczonych od dnia 22 maja 2012 r., bowiem skierował do niej datowane na ten dzień (tj. 22.05.2012 r.) pismo wzywające do zapłaty należności.

Powództwo okazało się słuszne co do zasady jedynie co do pierwszego i drugiego ze wskazanych wyżej roszczeń przy czym ich łączka kwota została nieco zawyżona. W pozostałej części podlegało oddaleniu.

Podstawę prawną roszczenia powoda stanowił w tym zakresie art. 376 § 1 w zw. z art. 354 § 1 k.c. Zgodnie z pierwszym ze wskazanych przepisów jeżeli jeden z dłużników solidarnych spełnił świadczenie, treść istniejącego między współdłużnikami stosunku prawnego rozstrzyga o tym, czy i w jakich częściach może on żądać zwrotu od współdłużników. Jeżeli z treści tego stosunku nie wynika nic innego, dłużnik, który świadczenie spełnił, może żądać zwrotu w częściach równych. Stosownie zaś do drugiego – dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom.

Strony procesu stosunek prawny między sobą związany ze sprzedażą przedsiębiorstwa powoda na rzecz pozwanej regulowała umowa sprzedaży tego przedsiębiorstwa z dnia 16 marca 2009 r., w której nabywca przejmował zobowiązania powstałe przy prowadzeniu przedsiębiorstwa, a wyszczególnione w załączniku nr 4 do umowy, w tym zobowiązanie do uiszczania rat leasingowych wobec (...) S.A. we W.. Solidarna odpowiedzialność po stronie powoda i pozwanej względem finansującego powstała zaś na podstawie art. 55⁴ k.c., zgodnie z którym nabywca przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego jest odpowiedzialny solidarnie ze zbywcą za jego zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa lub gospodarstwa, chyba że w chwili nabycia nie wiedział o tych zobowiązaniach, mimo zachowania należytej staranności. Odpowiedzialność nabywcy ogranicza się do wartości nabytego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa według stanu w chwili nabycia, a według cen w chwili zaspokojenia wierzyciela. Odpowiedzialności tej nie można bez zgody wierzyciela wyłączyć ani ograniczyć. Czynność prawna mająca za przedmiot przedsiębiorstwo obejmuje bowiem wszystko, co wchodzi w skład przedsiębiorstwa, o ile nic innego nie wynika z treści czynności prawnej albo z przepisów szczególnych (art. 55² k.c.). Zgodnie zaś z art. 55¹ pkt 3 k.c. przedsiębiorstwo jest zorganizowanym zespołem składników niematerialnych i materialnych przeznaczonym do prowadzenia działalności gospodarczej. Obejmuje ono w szczególności: prawa wynikające z umów najmu i dzierżawy nieruchomości lub ruchomości oraz prawa do korzystania z nieruchomości lub ruchomości wynikające z innych stosunków prawnych. Takim innym stosunkiem prawnym, o którym mowa w przytoczonym przepisie jest m.in. stosunek leasingu uregulowanego przepisami art. 709¹-709¹⁸ k.c., w który weszła pozwana w ramach sukcesji uniwersalnej w prawa wchodzące w skład zbytego na jej rzecz przedsiębiorstwa.

Należało mieć przy tym na uwadze, że zgodnie z art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Tym samym w orzekając w niniejszej sprawie Sąd nie mógł

wychodzić poza określone przez powoda faktyczne granice dochodzonego przezeń żądania, chociażby zasadność takiego roszczenia w wyższym wymiarze, niż określony tymi granicami, wynikała z zebranego w sprawie materiału dowodowego. W związku z tym za udowodnione stosownie do art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., a mieszczące się w zakresie podstawy faktycznej powództwa należało uznać roszczenie regresowe z tytułu zapłaty należności z umowy nr (...) co do kwoty 22.098,91 zł za okres od maja 2009 r. do czerwca 2010 r., z umowy nr (...) co do kwoty 10.856,11 zł za okres od maja 2009 r. do kwietnia 2010 r., z umowy nr (...) co do kwoty 7.925,84 zł za okres od czerwca 2009 r. do marca 2010 r. oraz z umowy nr (...) co do kwoty 9.318,15 zł za okres od czerwca 2009 r. do marca 2010 r. W sumie z tytułu uiszczonych przez powoda jako zobowiązanego solidarnie rat leasingowych powodowi przysługiwał zwrot od pozwanej kwoty 50.199,01 złotych.

W tym zakresie powodowi natomiast nie należał się zwrot kosztów, które powstały wskutek jego opóźnienia w uiszczeniu należności, a zatem z tytułu kierowanych do niego monitów oraz naliczanych odsetek za opóźnienie. Nie można powiedzieć, że opóźnienie w uiszczaniu wymienionych należności było wywołane innymi przyczynami, niż leżące po stronie powoda. Jako odpowiedzialny wraz z pozwaną solidarnie za zobowiązania dotyczące przedsiębiorstwa będącego przedmiotem sprzedaży pomiędzy stronami powód nie był zwolniony z pieczy nad terminowym regulowaniem należności z tytułu opłat leasingowych dotyczących wchodzących w skład tego przedsiębiorstwa pojazdów.

Taką samą podstawę prawną, jak w przypadku należności z tytułu rat leasingowych, znajdowało regresowe roszczenie powoda z tytułu ubezpieczenia wyleasingowanych pojazdów. Zasadne okazało się w tym zakresie zasądzenie kwoty 3.335 zł stanowiącej sumę wykazanego przez powoda uiszczenia pierwszych rat składek z tytułu umów ubezpieczenia, do których wystawiono polisy nr (...), wystawienie dokumentu polisy dowodzi bowiem tylko uiszczenia pierwszej raty składki ubezpieczeniowej, po którym wydane zostaje dokument polisy. Należy dodać, że choć obowiązek ponoszenia opłat ubezpieczeniowych przez pozwaną nie został wprost wymieniony w jej obowiązkach jako nabywcy przedsiębiorstwa powoda, jednakże ponoszenie tych opłat należało do obowiązków leasingobiorcy w oparciu o umowę leasingu. Każda z nich w rozdziałach VIa określała obowiązek leasingobiorcy ponoszenia kosztów pełnego ubezpieczenia leasingowanych pojazdów w zakresie AC i OC. Także praktyka stosowania umowy leasingu w zakresie nabywania samochodów wskazuje, że finansujący wymaga pełnego ubezpieczenia tych pojazdów na koszt korzystającego.

Łącznie zatem do zasądzenia była kwota 53.534,01 złotych. Odsetki od tej kwoty zostały zasądzone od dnia następnego po dniu wymagalności uzasadnionego roszczenia powoda, ustalonego w związku z doręczeniem pozwu w niniejszej sprawie pozwanej, albowiem powód nie wykazał, że wcześniej przedstawił pozwaną wezwania do zapłaty w taki sposób, który umożliwiał pozwaną zapoznanie się z ich treścią. Pozew, traktowany tutaj jako wezwanie do zapłaty, został pozwanej doręczony w dniu 18 marca 2013 roku, zatem przyjmując termin wymagalności roszczenia zgodnie z art. 455 k.c. należało przyjąć, że wymagalność zapłaty przypadła na dzień 19 marca 2013 roku. Zatem odsetki za opóźnienie należały się powodowi od dnia następnego to jest od dnia 20 marca 2013 roku.

Całkowicie niezasadne okazało się natomiast żądanie powoda zapłaty kwoty 140.800 zł z tytułu bezumownego korzystania z wyleasingowanych pojazdów. Podstawę prawną żądania powoda w tym zakresie stanowił art. 224 § 1 k.c., zgodnie z którym samoistny posiadacz w dobrej wierze nie jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i nie jest odpowiedzialny ani za jej zużycie, ani za jej pogorszenie lub utratę. Nabywa własność pożytków naturalnych, które zostały od rzeczy odłączone w czasie jego posiadania, oraz zachowuje pobrane pożytki cywilne, jeżeli stały się w tym czasie wymagalne. Przepis ten dotyczy wyłącznie stosunków bezumownych, powstałych na skutek tego, że rzecz należąca do właściciela znalazła się w samoistnym posiadaniu innej osoby. W orzecnictwie silnie reprezentowany jest pogląd, zgodnie z którym o wysokości należnego właścicielowi wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z jego rzeczy decydują stawki rynkowe za korzystanie z rzeczy danego rodzaju, a także czas posiadania rzeczy przez adresata roszczenia (por. wyrok SN z 15.4.2004 r. w sprawie IV CK 273/03, wyrok SN z 6.10.2006 r. w sprawie V CSK 192/06, i wyrok SN z 7.4.2000 r. w sprawie IV CKN 5/00, a także wyrok SA w Poznaniu z 4.4.2008 r. w sprawie I ACa 147/08). Gdyby jednak okazało się, że nie można ustalić cen rynkowych (np. z tytułu najmu rzeczy danego rodzaju), sąd powinien dążyć do ustalenia odpowiedniego wynagrodzenia, biorąc pod uwagę

całokształt okoliczności towarzyszących korzystaniu przez samoistnego posiadacza z rzeczy należącej do właściciela (por. wyrok SN z 6.10.2006 r. w sprawie V CSK 192/06).

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, że art. 224 § 1 k.c. nie znajdował w niej zastosowania, albowiem strony procesu łączyła umowa sprzedaży przedsiębiorstwa w ramach której na pozwaną zostały przeniesione prawa do korzystania z wyleasingowanych pojazdów i za co uiszcza cenę spełniając świadczenie pieniężne z tytułu zapłaty za przedsiębiorstwo. Nadto powód wraz ze sprzedażą przedsiębiorstwa utracił tytuł prawny do wyleasingowanych pojazdów, wobec czego co do zasady nie należy mu się wynagrodzenie za korzystanie z nich przez pozwaną.

Rozstrzygając o kosztach postępowania należało mieć na uwadze, że powód został zwolniony od kosztów sądowych w postaci opłaty od pozwu ponad kwotę 1.000 zł zaś sprawę wygrał w 25,6%. Powód w niniejszej sprawie poniósł zatem koszty niezbędne do celowego dochodzenia swoich praw (art. 98 § 1 k.p.c.) w kwocie 8.200 zł, na które składała się opłata od pozwu w kwocie 1.000 zł oraz wynagrodzenie jednego zawodowego pełnomocnika będącego adwokatem stosownie do art. 98 § 3 k.p.c. w wysokości 7.200 zł (stosownie do § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu), natomiast pozwana poniosła koszty w wysokości 7.200 zł (stosownie do § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu) z tytułu wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika będącego radcą prawnym stosownie do art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c.

Z uwagi na to, że powód wygrał sprawę jedynie w około 25,8% przy rozliczaniu kosztów procesu zastosowano zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy i dokonano ich stosunkowego rozdzielenia. Wobec czego powód zobowiązany jest do zwrotu pozwanej 5.342,40 zł, zaś pozwana powodowi kwoty 2.115,60 zł, w efekcie zasądzono w punkcie III orzeczenia od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.226,80 zł tytułem kosztów procesu.

W stosunku, w jakim strony wygrały sprawę zasądzono również od nich brakującą opłatę od pozwu na rzecz Skarbu Państwa na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Nieuiszczona opłata stosunkowa od pozwu w niniejszej sprawie wynosiła 9.371,2 zł. Biorąc zaś pod uwagę stosunek, w jakim strony wygrały proces zasądzono w punkcie IV od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 6.717 zł, a w punkcie V od pozwanej kwotę 3.655 złotych.